

کنکاش

در نظام توزیع کشید

بخش نخست

میزگرد

شرکت کنندگان در میزگرد

اشاره

در شرایط و فضای پیچیده و رقابتی امروز با توسعه سازمانها و بنگاههای تولیدی و اقتصادی و گسترش دامنه تجارت و خدمات، مباحثی نظری بازاریابی، فروش و توزیع کالاها و خدمات مختلف، از حالت سنتی خود خارج شده و اداره آنها نیازمند مدیریت نوین همراه با بهره‌گیری از تکنولوژی‌های جدید است.

توزیع یکی از اجزای آمیخته بازاریابی است که به همراه سایر عوامل چون تولید، قیمت و ترویج و گسترش مورد توجه و خرید صرف کننده و مشتری قرار می‌گیرد. در این میان بنگاههای اقتصادی و تولیدی نه تنها باید کاتالوگ‌های بازاریابی را اداره و توسعه دهند، بلکه باید آماده باشند تا کاتالوگ‌های جدید را اضافه و کاتالوگ‌های ضعیف را حذف نمایند. بدینهی است در صورتی که کاتالوگ‌های توزیع به صورت صحیح مورداستفاده قرار گیرند، می‌توانند حتی مزیت رقابتی و ارزش افزوده‌ای بالا ایجاد کنند.

توزیع به طور خلاصه، رساندن محصول مناسب به مکان مناسب و در زمان مناسب است و یا به بیان دیگر عبارت است از مجموعه‌ای از اقدامات هماهنگ که کالا را از نظر فیزیکی از منابع تولید به سمت خریداران انتقال دهد. کاتالوگ توزیع نیز مسیری است که از آن برای انتقال کالا از تولیدکننده به مصرف کننده نهایی استفاده می‌شود. و بدون آن هرگز تولید به اتمام نمی‌رسد. نکته اساسی در ساختار کاتالوگ توزیع، استفاده از واسطه‌های مناسب است. بی‌شك وجود واسطه‌های حرفه‌ای و متخصص از تعدد ارتباطات بین تولیدکنندگان و مشتریان کاسته و موجب کوتاه شدن مسیر، کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره و ری خواهد شد.

براین اساس مدیریت نوین و برنامه ریزی شده توزیع در صورت استفاده درست می‌تواند با تاثیر بر استراتژی بنگاه، اثرات مهمی بر کلیه فعالیتهای گوناگون بنگاه داشته و تحولات و پیامدهای وسیعی را نیز ایجاد نماید.

نظام توزیع در کشور ما هنوز از مشکلات و عدم هماهنگی بین تولید و توزیع رنج می‌برد و علاوه بر این، جایگاه آن به عنوان یک اصل ضروری در اقتصاد کشور تاکنون مشخص نشده است.

به گفته کارشناسان نزدیک ۵۰ درصد هزینه‌ای که مصرف کننده برای خرید کالا می‌پردازد، به بعد از جریان تولید بازمی‌گردد و این رقم بی‌شك اهمیت مدیریت مساله توزیع در کشور و ضرورت اصلاح ساختار نظام توزیع و ایجاد هماهنگی و نیز توجه و حمایت بیشتر مسئولان را می‌طلبید.

باتوجه به اهمیت موضوع، تدبیر این‌بار مشکلات، چالشها و پیچیدگی‌های توزیع کالا و خدمات را با حضور گروهی از استادان دانشگاهها، مدیران توزیع و سایر دست‌اندرکاران در چارچوب میزگرد موردت‌تحلیل و کنکاش قرار داده و سعی بر این دارد که بنگاههای این صنعت و راههای برونو رفت از آن بیشتر شناخته شده و موردت‌توجه مدیران بنگاهها و شرکتهای توزیع و پخش قرار گیرد.

مباحث میزگرد در دو بخش تقدیم علاقه‌مندان می‌شود. خوانندگان می‌توانند بخش نخست را در این شماره و بخش بعدی را در شماره بعدی مطالعه نمایند. بخش اول میزگرد را در ادامه از نظر می‌گذرانیم.

میراحمد امیرشاھی: دکترای مدیریت، عضو هیأت علمی دانشگاه الزهراء، صاحب‌نظر در حوزه مدیریت بازرگانی

حسن جمشیدی‌نژاد: فوق لیسانس مدیریت، مدیر واحد بازاریابی و بازرگانی شرکت یاران دریان

محمد رضوانی فو: عضو هیأت علمی دانشگاه کار، عضو هیأت مدیره معین شهرورد

مهدي عارفی: دانش آموخته مدیریت بازرگانی، مدیر عامل شرکت یاران دریان

علی عباری: فوق لیسانس مدیریت اجرایی، مدرس، مترجم و مشاور در حوزه مدیریت بازاریابی، مدیر بازاریابی شرکت پاکان

محمد اسماعیل قدس: فوق لیسانس مدیریت اجرایی، مدیر عامل شرکت پخش پگاه

عبدالحکیم مدرس: دکترای مدیریت، عضو هیأت علمی دانشگاه مدیریت و اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف

عياري: ضمن تشكير از حضور ميهمانان در جلسه ميزگرد تدبير، با توجه به اهميت نظام توزيع در کشور که يکي از اهرمهای مهم برای توزيع کالا است قرار شد، تدبير ميزگردي را در اين حوزه برگزار كند و از افراد مختلفي که در نظام توزيع درگير هستند دعوت به عمل آيد. اين افراد شامل توليدكشندگان، افراد ارائه کننده خدمات توزيع، تصميمگيران، مشاوران، استايد دانشگاه و ... هستند تا به کمک دولستان چالشهای نظام توزيع در کشور و نقاط ضعف و قوت آن موردنکاش و شناسايی قرار گيرد.

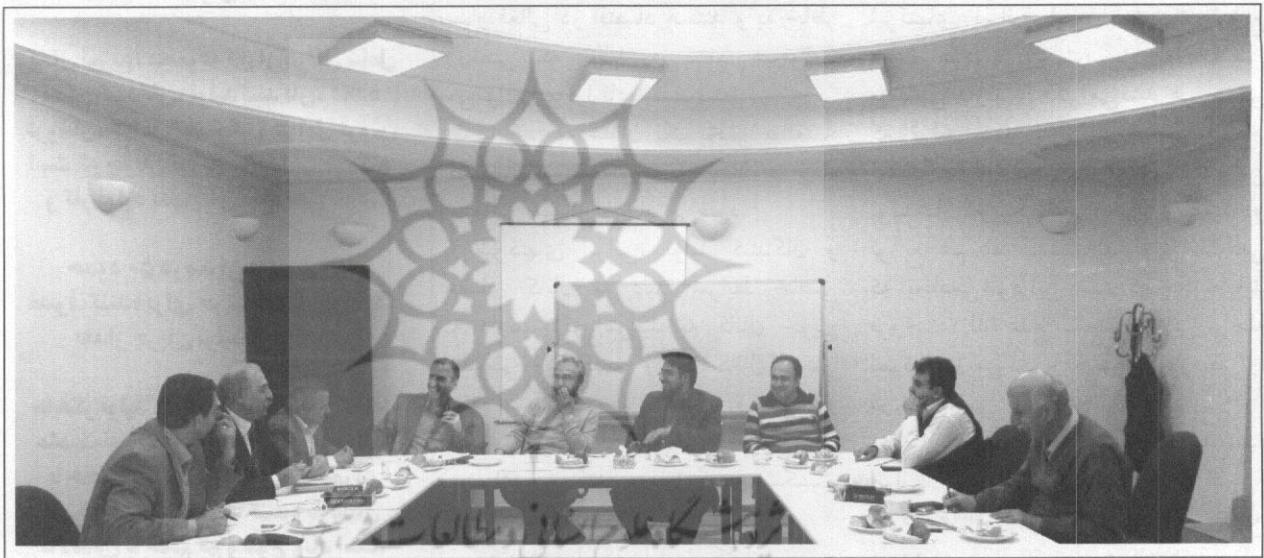
نخستين سؤال ميزگرد در زمينه جايگاه و نقش نظام توزيع در سرنوشت

اما شركتهاي پخش از نوع شركتهاي خدماتي و نيروبر هستند که تخصص در اين قسمت نيز نقش بسيار قوي و پيچidehتر دارد.

يکي از معضلات اساسی امروز ما اين است که شركتهاي توزيع گمنام هستند و افراد جامعه به توليد توجه دارند. درحالی که به نظر مي آيد حلقه مفقوده در حال حاضر خدمات است که بعد از توليد و کشاورزی مطرح هستند.

مدرس: فكر مي کنم مناسب است اشاره‌اي به کanal توزيع بشود. وظيفه کanal توزيع اين است که جرياني را هدایت کند. مجموعه‌اي از عوامل شامل

نظير مغازه‌های معمولی، فروشگاههای زنجire‌ای، شركتهاي تعاني، فوش مستقيم و ... اين کار را انجام مي دهدن. بنابراین عوامل توزيع برای توليدكشندگان سهولت در کار ايجاد مي کند، قيمت‌هاي مناسب در اختيار مصرف‌کننده قرار مي دهدن، در سرعت عمل و گرداش کار نقشي اساسی دارند و مي توانند اطلاعات بازار را جمع‌آوري کنند. از نظر تاریخچه تأسيس شركتهاي توزيع باید گفت در سال ۱۳۳۸ شركت خوراک توسط توليدكشندگان تأسيس شد و در دهه ۴۰ و ۵۰ چندين شركت ديگر از اين دست ايجاد شدند، ولی بعد از انقلاب، عواملی نظير تغيير طرز فكر، شرایط جنگ و

تأمين‌کننده‌ها، توليد کننده‌ها، عده فروش‌ها، عوامل لجستيك، عوامل خرده فروش، جرييان توزيع را هدایت مي کنند. اين عوامل کanalی را ايجاد مي کنند که کار توليد بدون آن تمام نمي شود و به سود آوري نمي رسد.

حدود ۵۰ درصد از هزينه اى که مصرف‌کننده مي پردازد، بعد از توليد قرار دارد، بنابراین کanal توزيع ارزش افروده خيلي بزرگی ايجاد مي کند. در اين قصيه، مسایل فيزيکي، اطلاعات، اعضائي کanal، سرويس‌های مختلف، ريسک، مالكيت و ... جريانهايي است که باید بين اعضا حرکت کند و حاصلش اين باشد که با سهولت و با پائين ترين هزينه محصول را

سهمه‌بندي موجب شدن که نقش اين شركتها کم رنگ شود و تنها به جهت کلمه پخش، عمليات حمل و نقل انجام گيرد.

بعد از پایان جنگ تحميلى و آزادسازی اقتصاد، آهسته آهسته نقش شركتهاي توزيع مجدداً مطرح شد. اما به تازگي که کشور به سمت حالت رقابتی رفته و بخصوص با توجه به رکود تورمي در کشور، نقش اين شركتها پررنگ شده است. ولی آنچه که مسلم است اين است که در تمام دنيا به دليل تخصصي شدن فعالiteها، نقش شركتهاي توليدی جدا از نقش شركتهاي توزيعي است. شركتهاي توليدی، تكنولوجی بر هستند،

شركتهاي ايراني است. منظور ما از شركتهاي ايراني، شركتهايي است که در بخشهاي مختلف و در شرایط رقابتي قرار دارند.

قدس: به اعتقاد من بى مناسبت نیست ابتدا تعریفی از توزيع داشته باشیم. به نظر من شركتهاي توزيع مجموعه‌اي هستند با يکسری نرم‌افزار، سخت‌افزار و پرسنل که کالا و خدمات را در اسرع وقت و با روش‌های ساده و قيمتهاي مناسب در اختيار مصرف‌کننده قرار مي دهنند. بنابراین توزيع‌کننده‌گان رابط بین توليدکشندگان و مصرف‌کننده‌گان هستند که از طریق عوامل متعددی

و در نهایت توزیع می‌کنیم و بین این چهار عنصر به عنوان پایه‌های بازاریابی، باید هماهنگی و انسجام وجود داشته باشد.

به نظر من وقتی به شرکتهای ایرانی نگاه می‌کنیم می‌بینیم کالا محور هستند؛ یعنی کالا را تولید می‌کنند و بعد به فکر بقیه معضلات بازاریابی می‌افتد. قیمت کالاها را نیز خود تولیدکنندگان تعیین می‌کنند و چه بسا قیمت آنها قیمتی نباشد که تقاضای برای آن وجود داشته باشد. تبلیغ را هم خود تولیدکنندگان انجام می‌دهند.

به عبارتی به نظرمی‌رسد شرکتهای ایرانی این سه عنصر را خودشان انجام می‌دهند. اما به گمان من مشکل اساسی شرکتهای ایرانی این است که توزیع دست خودشان نیست؛ زیرا که تخصص مهندسی دارند و فکر می‌کنند هر جنسی که تولید کنند بازار می‌خرد. تبلیغ و قیمت‌گذاری بجا ندارند و همچنین تولیدشان ویژگیهای مناسبی ندارد و توزیع هم بلد نیستند. لذا اولین مشکلی که ایجاد می‌شود این است که چگونه باید فروخت؟ لذا عدم انسجام در این مرحله نمود پیدا می‌کند و مشتری موردنظر را در بازار نمی‌توانند پیدا کنند.

بنابراین بزرگترین لطفه را تولیدکننده ایرانی از مسئله توزیع می‌خورد. لاجرم شرکت‌ها این امر را به یک کanal توزیع می‌دهند. کanal توزیع هم عمدۀ فروش، دلال، واسطه، خردۀ فروش و در نهایت مصرف‌کننده است، که یک کanal خیلی طولانی است.

اگر به شرکتهای ایرانی نگاه کنیم، شرکتهای ایرانی کترلی بر وظیفه توزیع ندارند. به عبارتی دیگر تولیدکننده کاملاً جدای از عمدۀ فروش است و عمدۀ فروش هم جدای از عمدۀ فروشی است که با یک تلفن کار می‌کند و به همین ترتیب به دست خردۀ فروش و مصرف‌کننده می‌رسد. لذا هر کس تصمیم‌گیر در مورد کالایی است که در آن مرحله به دست او رسیده است. بنابراین هزینه این چنین سیستم ناکارآمدی باید از جیب مصرف‌کننده پرداخت شود. بنابراین مشکلات عدیده‌ای در ایران از بی‌توجهی شرکتها

در محل موردنظر مشتری تحویل دهد. در حال حاضر یکی از مشکلات این است که ساختار تولید با ساختار مصرف، ماهیتاً تفاوت دارد. تولید با حجم زیاد و با تنوع خیلی کم صورت می‌گیرد، ولی مصرف کننده حجم کم و با تنوع زیاد را می‌خواهد. کار پخش در حقیقت نزدیک کردن تفاوت‌هایی است که بین تولید و مصرف وجود دارد.

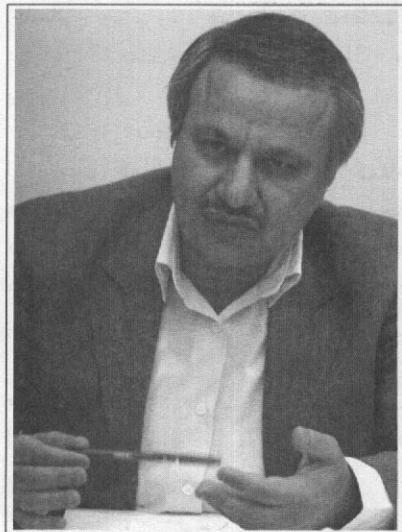
در اینجا می‌توان به دو نکته اشاره کرد. نکته اول اینکه وجود پخش برای اقتصاد یک اصل است و فقدان آن یعنی اینکه بخشی از ۵۰ درصد فعالیت انجام نمی‌شود و یا درست انجام نمی‌شود و مصرف‌کننده سرویس دریافت نمی‌کند. کسانی که در این هسته کار می‌کنند افراد بسیار فعالی در اقتصاد هستند و به خاطر ارزشی که تولید می‌کنند، هیچ وقت نمی‌توان آنها را نادیده گرفت.

بنابراین به عنوان یک بخش صنعت، اگر کanal توزیع خوب کار نکند، در رفاه اجتماعی مشکل ایجاد می‌شود.

شرکتهای ایرانی، تولید کنندگان و اعضاي کanal به دلیل شرایط خاصی که دارند، اگر نتوانند به کanal خوبی دسترسی پیدا کنند و یا کanal ناکارا باشند، مشکلات چندین برابر می‌شود، و اگر شرکتی با کanal پخش کوچکترین مسئله‌ای پیدا کند، به سادگی ورشکست خواهد شد.

نکته دوم اینکه باید شرکتهای توزیع قوی داشته باشیم تا بتوانیم به شرکتهای داخلی کمک کنیم. از جمله توانایی‌های کanal توزیع، مذکوره کردن در مراحل کار فروش است. همچنین شرکت تولیدکننده می‌تواند از اطلاعات و سهولتی که ایجاد می‌شود استفاده کند. واقعیت این است که در خیلی از کشورها از این بخش اقتصاد برای حفظ اقتصاد داخلی یا استفاده از این قدرت برای دسترسی به بازارهای خارجی استفاده می‌شود که می‌توان در کشور به آن توجهی خاص داشت.

امیرشاھی: اگر به سوال دقت شود، «جایگاه و نقش نظام توزیع در سرنوشت شرکت‌های ایرانی در بازار» مطرح شده است. ما تولید، قیمت‌گذاری، تبلیغ

مدرس:

**کanal توزیع، مجموعه‌ای از عوامل شامل
تامین کنندگان، تولیدکنندگان، عمدۀ
فروشان، عوامل لجستیک و عوامل فروش
است که جریان توزیع را هدایت می‌کند
و کار تولید بدون آن قاعده نمی‌شود.**

**حدود ۵۰ درصد از هزینه‌ای که
صرف‌کننده برای خرید کالا می‌پردازد،
بعداز جریان توزیع را قرار دارد.**

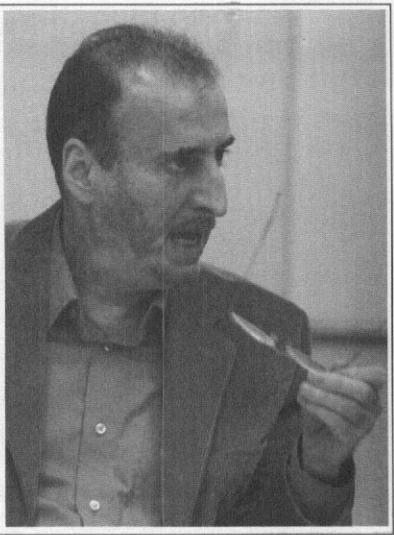
**ساختار تولید با ساختار مصرف، از لحاظ
ماهیت تفاوت دارد؛ به طوری که تولید
با حجم زیاد و تنوع خیلی کم صورت
می‌گیرد، ولی مصرف کننده به دنبال
کالاهایی با حجم کم و تنوع زیاد است.**

**وجود پخش برای اقتصاد یک اصل است
و هیچگاه نقش افرادی را که در این
بخش فعالند، نمی‌توان نادیده گرفت.**

**در خیلی از کشورها از صنعت پخش
و توزیع برای حفظ اقتصاد داخلی یا
استفاده از این قدرت برای دسترسی به
بازارهای خارجی استفاده می‌شود.**

تلیفیر

امیرشاهی:

**بین چهار عنصر تولید، قیمت‌گذاری،
تبلیغ و توزیع به عنوان پایه‌های
بازاریابی باید هماهنگی و
انسجام وجود داشته باشد.**

**شرکت‌های ایرانی کالا محورند؛ یعنی
کالا را تولید می‌کنند و سپس به دنبال
حل بقیه معضلات بازاریابی می‌روند.**

**مشکل اساسی شرکت‌های ایرانی
این است که توزیع دست خودشان
نیست و در نتیجه بزرگترین لطمہ
واز ناحیه توزیع می‌خورند.**

**شرکت‌های ما کنترلی بر وظیفه توزیع
ندارند و در نتیجه مشکلات عدیدهای
در کشور از بی توجهی شرکتها به
مسئله توزیع ایجاد شده است.**

**رضایت مشتریان بعداز خرید
ایجاد می‌شود و خرید هم به نحوه
برخورد عامل توزیع بازمی گردد.**

از طرف دیگر توزیع کننده هم می‌بیند مالکیت کاری که انجام می‌دهد برای خودش نیست. براین اساس اگر یک توزیع کننده سالها وقت بگذارد و نام تجاری (Brand) یک تولید کننده را جا بیندازد، هر روز که تولید کننده بگوید تو را نمی‌خواهم، متضرر اصلی نظام توزیع است.

به مسئله توزیع ایجاد شده است. نکته دیگر نیز رضایت مشتریان است. رضایت مشتریان بعد از خرید ایجاد می‌شود و خرید هم به نحوه برخورد عامل توزیع برمی‌گردد. عامل توزیع هم به دنبال نفع خودش است. لذا رضایت مشتری ایجاد نمی‌شود، انسجام از دست می‌رود و کنترلی هم وجود ندارد.

رضوانی فر: متناسب با سوال اول، در نظام توزیع در دنیا دو گروه از هم متمایز می‌شوند. یک گروه Primary Player نام دارد و شامل افرادی از جمله تولید کننده، عمدۀ فروش، خرده فروش و مصرف کننده است. گروه دوم، بخشی هستند که به آن Special Service Producer می‌گویند که خدماتی را برای حمایت از بازیگران اولیه و کمک به آنها تولید می‌کنند، مانند خدمات بانکی، بیمه‌ای، انبارداری، لجستیک و تحقیقات بازار.

حال اگر جایگاه و نقش را با مسائل و مشکلات مان بررسی کیم در گروه اول به تولید کننده، عمدۀ فروش و خرده فروش می‌رسیم که هر یک به ترتیب مسائل و مشکلات خاص خود را دارند. وقتی هم به گروه دوم که حمایت از زنجیره توزیع را فراهم می‌کنند می‌رسیم، در آنجا داستان خاص دیگری است. به عبارتی نظام بانکی ما نمی‌تواند و یا نمی‌خواهد خدماتی را که لازم است نظری انبارداری، لجستیک و ... را پشتیبانی کند. نتیجه این می‌شود که مجموعه‌هایی که به شکلی در نظام توزیع درگیر هستند، برای اینکه نمی‌توانند این گونه خدمات حمایتی را به اندازه کافی و به شکل مناسب از اقتصاد بگیرند، خودشان سازوکاری را برای خودشان طراحی می‌کنند.

برخلاف نظر دوستان، اعتقاد من بر این است که تولید کنندگان در ایران بنا به دلایل متعدد وقتی به فروش برستند دنبال کسی خارج از مجموعه نیستند و می‌خواهند محصول را پیش خود نگه دارند. علت این موضوع به مسئله تقدیمگی، نداشتن کنترل، سطح خاص پوشش نظامهای توزیع و عدم هماهنگی میان بخش تولید کننده با بخش توزیع کننده برمی‌گردد.

شرکتهای تولیدی دارای پایه‌های فنی و مهندسی هستند و شاید در بازاریابی از لحاظ ذهنی وقت کمتری بگذارند. در نتیجه شرکتی را می‌بینید که ماشین‌آلات خیلی خوبی خریداری و راه‌اندازی کرده است، ولی در آخرین مراحل به این فکر می‌رسد که در رابطه با فروش چه کار کند؟ در چنین شرایطی ضعف نامهای تجاری تاحد زیادی به مشخص شدن نقش نظام توزیع کمک می‌کند.

اما هرچقدر شرکت از نامهای تجاری نه چندان مشهوری برخوردار باشد داشته باشیم، قدرت مذاکره بیشتری در مقابل اعضای نظامهای توزیع داریم و توازن قدرت وجود دارد.

اما هرچقدر شرکت از نامهای تجاری بیشتر نقش می‌باید و یا به نظام توزیع وابسته‌تر می‌شود.

فروشگاههای زنجیره‌ای نظام توزیعی هستند که قبل از انقلاب ایجاد شدند و به هر دلیلی موفق عمل نکردند. بعد از انقلاب هم ایجاد شدند ولی خوب عمل نمی‌کنند. شبکه‌های رسمی فروشگاههای زنجیره‌ای که در سالهای قبل از انقلاب ایجاد شد، متوقف شد و در سالهای بعد از انقلاب هم این گونه شبکه‌ها مشکلات خاص خود را دارند.

یکی از حلقه‌های مفقوده ما در نظام توزیع این است که جایگاه فروشگاههای زنجیره‌ای هنوز در سرنوشت شرکتها اهمیت چندانی ندارد. در تمام دنیا شرکتها به فروشگاههای زنجیره‌ای به عنوان یکی از کانال‌های خیلی معتبر توزیع فکر می‌کنند، اما شرکتهای ایرانی به فروشگاههای زنجیره‌ای به عنوان یک کanal اصلی و مهم نگاه نمی‌کنند، به همین دلیل است که این گونه فروشگاهها نتوانستند در کشور نقش اصلی خود را بازی کنند.

عملکرد نظام توزیع با تمام نقاط قوت و ضعفی که دارد به سادگی در سرنوشت شرکتها اثر می‌گذارد و فروشن آنها را متأثر می‌کند. به همین دلیل شرکتها زمانی که دچار مشکل فروش می‌شوند، به سراغ نظام توزیع می‌روند و

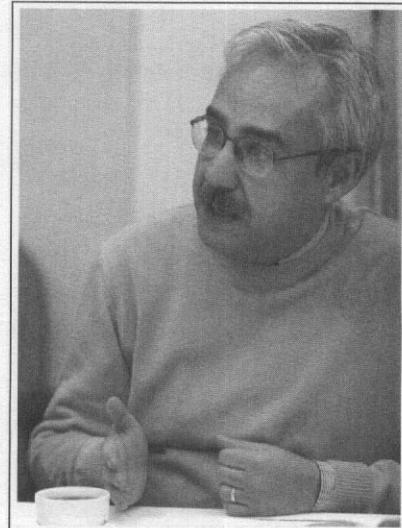
در سالهای قبل از انقلاب به همین شکل ایجاد شد. در واقع کسانی که در این صفت بودند و از واردات کالا شروع کرده بودند متوجه شدند بازار پرکششی وجود دارد، لذا انگیزه شد و کارخانه آن را وارد کردند. در مورد روغن خوارکی، لوازم خانگی و بلور و شیشه نیز همین اتفاق افتاد.

در واقع اگر از لحاظ تاریخی به نظام توزیع نگاه کنیم، متوجه می‌شویم که آنها نیز در صنعت نقش دارند. به عبارت دیگر ریشه برخی از صنایع و مؤسسه‌های آنها در نظام توزیع و تجارت است. این مسایل نشان می‌دهد که یک ارتباط تکگانگ بین نظام توزیع و نظام تولید وجود دارد و از لحاظ تاریخی یک چنین روندی در کشور طی شده‌است ولی در آینده ممکن است این روند تغییر پیدا کند.

از دید سازمانهای کوچک و متوسط، نظام توزیع اگر کارش را به طور مطلوب انجام دهد، می‌تواند جای برخی از آمیخته‌های بازاریابی را در این گونه سازمانها بگیرد. خیلی از سازمانهای کوچک و متوسط به دلیل اینکه سرمایه خیلی کمی دارند و نمی‌توانند سرمایه‌گذاری در حوزه Promotion انجام دهند، لذا بیشترین انرژی مدیریتی یا مالی خودشان را روی نظام توزیع می‌گذارند. البته این امر می‌تواند مثبت یا منفی باشد، بعضی اوقات این انرژی آنقدر یک طرفه می‌شود که نظام توزیع می‌تواند یک تولیدکننده کوچک یا متوسط را حذف کند.

به هر حال در رقبت زیاد، نظام توزیع به هر شکل به تمام سازمانها و مؤسسه‌های کوچک، بزرگ و متوسط کمک می‌کند. اما در شرکتهای کوچک و متوسط به نوعی جای برخی از عوامل بازاریابی مثل روش‌های Promotion را می‌گیرد و نقش زیادی را بازی می‌کند. حتی در بعضی شرایط نظام توزیع آنقدر قوی می‌شود که ممکن است خودش مالکیت شرکت تولیدکننده را هم به دست بگیرد.

چرا در حال حاضر نظام توزیع اهمیت پیدا می‌کند؟ نکته اول این است که دانش بازاریابی در شرکتها وجود ندارد. معمولاً در سالهای اخیر ایجاد کنندگان

عياري:

ايجاد کنندگان برخی از صنایع در کشور نظیر صنایع شوینده، روغن خوارکی، لوازم خانگی و بلور و شیشه توزیع کنندگان سنتی بوده اند.

نظام توزیع چنانچه کارش را مطلوب انعام دهد می‌تواند جای برخی از آمیخته‌های بازاریابی را در سازمانهای کوچک و متوسط بگیرد.

هر چقدر نام تجاری قوی‌تر داشته باشیم، قدرت مذاکره بیشتری در مقابل اعضای نظامهای توزیع داریم.

تلپلر

۱۶ - دی ۱۳۹۸

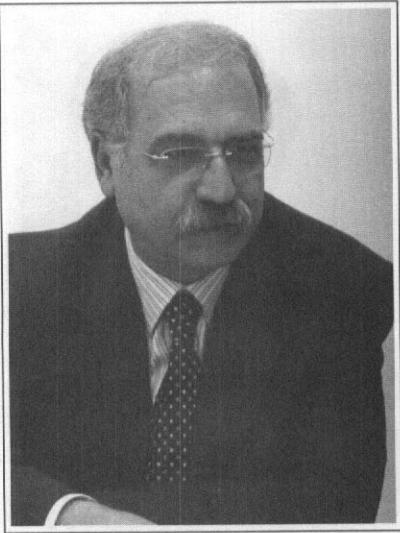
يکی از حلقه‌های مفقوده ما در نظام توزیع این است که جایگاه فروشگاههای زنجیره‌ای هنوز در سرنوشت شرکتها اهمیت چندانی ندارد.

شرکتهای ایرانی به فروشگاههای زنجیره‌ای به عنوان یک کانال اصلی و مهم نگاه نمی‌کنند.

عملکرد نظام توزیع با تمام نقاط قوت و ضعف خود، به سادگی در سرنوشت شرکتها اثر می‌گذارد.

به آن امتیاز فراوان می‌دهند و یا زیاد از حد به آن وابسته می‌شوند؛ زیرا اثر این اقدام خود را در کوتاه مدت در عملکرد خود در بازار مشاهده کرده‌اند.

قدس:

شرکتهای توزیع، مجموعه‌ای هستند با یک سری نرم افزار، سخت افزار و نیروی انسانی که باید کالاها و خدمات را در سوچ وقت با روش‌های ساده و قیمت مناسب در اختیار مصرف کننده قرار دهند.

شرکتهای تولیدی، تکنولوژی بر هستند، اما شرکتهای پخش از نوع شرکتهای خدماتی و نیروی محض می‌شوند که تخصص در آنها نقش قوی و پیچیده دارد.

تجربه ثابت گرده است که کسانی که بازار محور بوده اند موفق هستند و کسانی که تولید محورند، سرانجام به بن بست می‌رسند.

صنعتگران ما در بزرگترین نمایشگاهها شرکت می‌کنند و خط تولید بزرگ را هم می‌اندازند ولی درنهایت برای فروش و توزیع کالاهای خود با مشکل مواجه می‌شوند.

برای سرفوچت بهتر عرضه کالا، باید بدانیم که چگونه طرز فکر تولید محور دا با طرز فکر بازار محور آشناشی بدهیم.

که کاملاً درست است. جناب آقای دکتر امیرشاھی هم به عدم انسجام بین تبلیغ و توزیع و قیمت‌گذاری اشاره کردنده که بسیار دقیق و درست است.

صحبت من این است که معضل اساسی شرکتهای پخش و شبکه توزیع ما در کشور سنتی بودن محض آن است و هنوز هم این شرکتها با تکنولوژی‌های ۳۰ سال پیش کار می‌کنند. ممکن است ما کامپیوتر آورده باشیم و از نرم‌افزارهای خاصی استفاده بکنیم، ولی اساس همان چیزی است که قبل از استفاده می‌کردیم، فقط رنگ و لعاب جدید به آن زدیم. به عنوان مثال ما هیچ سیستم B To B Business to Business درستی در ایران نداریم، پشتیبانی پولی و مالی بانکی هم نداریم، یعنی ما پول الکترونیک نداریم.

جناب آقای رضوانی فرمودند که بانک‌ها شرکتهای توزیع را به رسمیت نمی‌شناختند کاملاً درست است، ولی خوشبختانه الان به حدی رسیدیم که بانکها برای این کار گروههای تخصصی کاری گذاشته‌اند و این نوع اقدامات می‌تواند به ما در بحث فروش الکترونیک کمک کند.

در مرور ناهمگون بودن و عدم انسجام میان تبلیغ و توزیع و قیمت‌گذاری باید عرض کنم ما به عنوان پخش‌کننده بازاریابی را از فروش جدا می‌دانیم. برای تبلیغ یک آزادسی پیدا می‌کنیم و بازاریابی را انجام نمی‌دهیم، اگر ما بتوانیم این دو را با هم تلفیق کنیم بهتر خواهد بود. وقایی که شرکتی بخواهد جنس خود را بفروشد ما هر دو بخش، یعنی بازاریابی و فروش را باید به او ارائه دهیم. اما الان تنها کاری که در پخش انجام می‌شود فروش است و اگر هم بازاریابی انجام می‌شود با هدف فروش است و هیچ اقدامی برای ایجاد نام تجاری در آن انجام نمی‌شود.

بحث بعدی این است که ما بازاریابی فروش را داریم، ولی از بازاریابی و فروش الکترونیک استفاده نمی‌کنیم. مشکل ما همین جاست که هزینه‌های بسیار بالا بویژه در حمل و نقل ایجاد شده است که اگر هزینه‌ها را با استفاده

قدس: بخشی را که آقای دکتر امیرشاھی مطرح کردنده، تولید محور و بخشی را که آقای عیاری مطرح کردنده بحث بازار محور است. تجربه تا به حال ثابت کرده است که کسانی که بازار محور بوده‌اند موفق هستند و کسانی که تولید محور هستند، بالآخره به بن بست می‌رسند. صنعتگران ما، قبل از انقلاب، بازار محور بودند، چون از بازار آمده بودند. بعداز انقلاب، طرز فکرها تولید محور شد. وقتی طرز فکر تولید محور شد، قسمت بازار حذف می‌شود، بنابراین تمام آنچه که راجع به خدمات مطرح بود، یکباره تغییر پیدا کرد.

من در تمام جلساتی که می‌روم و طرز فکرها را می‌بینم هنوز بازار محوری را که رکن اساسی دنیاست، نمی‌بینم. متاسفانه صنعتگران ما در بزرگترین نمایشگاهها شرکت می‌کنند و یک خط تولید بزرگی را می‌بینند، پول هم دارند، دولت هم وام می‌دهد و یک خط تولید ۲۰،۰۰۰ تنی در سال را می‌خرند و همه کار آن را انجام می‌دهند و درنهایت برای فروش و توزیع کالای خود با مشکل مواجه می‌شوند.

یک دسته دیگر هستند که آگاهانه عمل می‌کنند و بازار برای تولید به آنها می‌گوید چه چیزی و چه مقدار را تولید کنند همان کار را می‌کنند و قیمت را هم بازار برای آنها تعیین می‌کند. همان‌طور که قبلاً عرض کردم طرز فکرها یا بازار محور و یا تولید محور است و برای سرنوشت بهتر باید بدانیم چگونه طرز فکر تولید محور را با طرز فکر بازار آغاز آشناشی دهیم.

جمشیدی نژاد: ما می‌توانیم به بحث تولید محور و بازار محور، بخش تکنولوژی محور را هم اضافه کنیم تا از این حالت سنتی خارج شود. جناب آقای دکتر مدرس هم ۴۰ تا ۵۰ درصد ارزش کالا را بعد از تولید عنوان کردنده

علم روز را آورده‌ایم و سعی کردیم با علم ناقص خودمان بازاریابی را به روز بکنیم و کارهای خیلی خوبی هم در مجموعه انجام شده است. کاری کردیم که پخش‌مان از حالت سنتی به روز شد و روی این کار خیلی برنامه‌ریزی کردیم تا کار را هر روز الکترونیکی کنیم و حتی برای مصرف‌کننده امتیازات خوبی در نظر گرفته‌ایم.

آقای رضوانی فرمودند که بانکها حمایت نمی‌کنند، ما با چند بانک خصوصی کارهای بسیار خوبی را انجام داده‌ایم، کارت‌هایی را که بانکها صادر می‌کنند به صورت هدیه برای مشتریان گذاشتم و کاری کردیم که مشتریان تشویق به خرید کالایی شوند که در سبد کالای خودمان قراردارد.

یکی از دلایل موفقیت ما این است که ما دریانی‌ها همواره در کشاورزی، تولید و توزیع حضور داریم. همه دریانی‌ها از طریق بازار محوری رشد کرده‌اند. ما تنها کشوری در دنیا هستیم که جایی خوب به نام بازار داریم، زیرا هیچ جای دنیا به این شکل نیست که کالا ابتدا برای توزیع به بازار برود. تمام کشورهای عربی به بازار ایران روی آورده‌اند چون بازار بسیار خوبی است و ما با خیلی از این شرکت‌ها در تبادل هستیم.

تولیدکننده‌های ما سه دسته هستند:
۱ - تولیدکنندگانی که خودشان مستقیماً پخش دارند مثل سن‌ایچ و مهرام.

۲ - تولیدکنندگانی که می‌خواهند هم خودشان باشند و هم با شرکتها پخش همکاری کنند مثل تکدانه و نرمه.

۳ - تولیدکنندگانی که دوست ندارند وارد پخش شوند و دوست دارند شرکتها پخش کالایی‌شان را توزیع کنند، مثل چشمک.

یکی دیگر از مشکلات ما این است که ما یک نام تجاری (Brand) را در بازار راه می‌اندازیم، وقتی فروش آن کالا زیاد شد، تولیدکننده قراردادش را تمدید نمی‌کند، به همین دلیل خیلی از توزیع‌کننده‌ها دوست ندارند خودشان تولیدکننده باشند. نکته دیگر اینکه دولت جایگاهی برای نظام توزیع قائل نیست و به عبارتی نظام توزیع برای تقویت خود

از سیستم‌های الکترونیک پائین بیاوریم، می‌توانیم موفق باشیم. خوشبختانه ما کارهای کوچکی در این زمینه انجام داده‌ایم و به موفقیت‌هایی هم دست پیدا کرده‌ایم.

در بحث الکترونیک کردن صنعت پخش، هم کشورهای دیگر خیلی پیش رفته‌اند و ما می‌توانیم از تجارت آنها استفاده کنیم. ما هم امیدواریم با همیاری اساتید بتوان این مساله را بسط داد و یک راهکار عملی پیدا کرد.

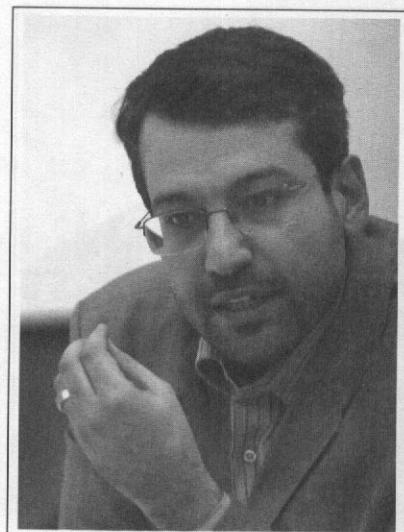
عارفی: ما دریانی‌ها ۶۰ تا ۷۰ سال است که در این زمینه تجربیات زیادی داریم.

مجموعه‌ای که در حال حاضر داریم تقریباً ۳ سال است که با همفکری و همیاری بزرگانمان تأسیس شده است. مجموعه ما یک مجموعه رابطه‌ای است و ضابطه‌ای نیست. ۵۱۶ فروشگاه عضو این مجموعه است. ۲۲۸ فروشگاه عضو رسمی مجموعه و ۲۲۸ فروشگاه دیگر افتخاری هستند، ۴۱ عمدۀ فروش نیز در سطح تهران داریم. کار شرکت ما تلفیقی از تجربه بزرگانمان و علم روز است.

یکی از مشکلهای توزیع، بالابودن هزینه‌ها است. ما هنوز مانند ۳۰ سال پیش توزیع می‌کنیم. ما شرکتی را ایجاد کرده‌ایم که بازاریابی و فروش در آن تلفیق شده است. وقتی تولیدکننده کالایی را تولید می‌کند، ما برای آن Promotion, sample Testing, sample می‌گذاریم و تبلیغات مستقیم همراه با فروش مستقیم داخل فروشگاه‌های خودمان را انجام می‌دهیم که یک کار جدیدی است و خیلی‌ها این کار را انجام نمی‌دهند.

خیلی از شرکتها می‌خواستند این کار را انجام بدهند، در مغازه‌ها ایستادند، Sample گذاشتند، ولی آن رابطه پشت پرده‌ای که من به نوعی با فلاں سوپر داشتم ندارند و آن تعصی را که ما آذربایجان‌ها نسبت به هم داریم و آن کالاهایی را که می‌خواهیم درب یک سوپر Sampling کنم هیچ وقت با یک غریبه انجام نمی‌دهیم.

یکی از علل موفقیت شرکتها دریانی این است که سالم کار کردند؛

رضوانی‌فر:

از آنجا که توزیع کننده مالک کاری که انجام می‌دهد نیست، لذا روزی که تولیدکننده ارتباط خود را با توزیع کننده قطع کند، متضرر اصلی نظام توزیع است.

نظام بانکی ما در ارائه خدمات به سیستم توزیع، مساله دارد و حتی تا مدت‌ها وجود چنین مجموعه‌ای را در اقتصاد به رسمیت نمی‌شناخت.

در کشور ما بیش از یک میلیون و دویست هزار پایانه فروش وجود دارد و حداقل سالی ۴۰ تا ۴۵ هزار میلیارد تومان ارزش کالاهایی است که در این پایانه‌ها توزیع می‌شود.

در گذشته، نظام بانکی ما هیچگاه بخش توزیع را ارائه دهنده خدمات تخصصی وایجادکننده ارزش افزوده تلقی نمی‌کرد.

تولیدکنندگان ما وقتی به مرحله فروش می‌رسند به دنبال کسی خارج از مجموعه نیستند، علت این امر هم به مساله نقدینگی، نداشتن کنترل، سطح خاص پوشش نظامهای توزیع و ناهمانگی میان تولید و توزیع برمی‌گردد.

تلیلر

۱۳۰
۱۳۰
۱۳۰
۱۳۰

نیازمند حمایت دولت است.

قدس: به نظر می‌رسد نکته‌ای در گفته تمام دوستان است و آن اینکه اگر همه فکر می‌کنیم هزینه‌های توزیع باید کاهش پیدا کند، اشتباه است. یکی از دلایل دیگری که چرا ما در بحث خدمات و بخصوص پخش عقب هستیم، این است که پول کافی نداریم.

در همه جای دنیا ۱۰۰ ریال تولید کننده در بازار ۲۰۰ ریال می‌شود و ما تا این عدد را به ۲۰۰ نرسانیم پخش خدمات ما رشد نخواهد کرد. افرادی که می‌خواهند از تولید محوری به سمت بازار محوری بیانند باید این موضوع را به عنوان یک عامل اساسی پذیرند. وقتی تولید کننده قیمت تمام شده کالایی را درمی‌آورد به او اجازه می‌دهیم که با ۱۵ درصد سود بفروشد و بهتازگی هم این موضوع را آزاد گذاشته‌ایم. اما وقتی به شرکت پخش می‌رسیم، می‌گوئیم فقط ۱۰ درصد روی قیمت بگذار و باید هزینه‌ها را هم خودت پرداخت کنی.

در همه جای دنیا بخش خدمات به تولید کمک می‌کند و این فلسفه بخش خدمات است، در حالی که در ایران این تمام شرکتهای خدماتی هستند که به تولید کننده ظلم می‌کنند. برای اینکه موجودی من مغازه‌دار متعلق به شرکت پخش است، بنابراین من اصلاً پول ندارم. تولید کننده هم که پول ندارد و اگر هم به او پول بدهند ۶ ماه ۲/۵-۲ درصد از او می‌گیرند.

بنابراین ما یک گره داریم و این گره را من به عنوان یک شرکت پخش باید حل کنم. من سراغ یکی از بانکهای خصوصی رفتم و گفتم برای تمام مشتریانی که معرفی می‌کنم کارت اعتباری صادر کن و دستگاه کارت‌خوان بی‌سیم بده و من هم آن را به مأمور پخش بدhem که وقتی جنس را به مغازه می‌برد، صاحب مغازه اعتبار داشته باشد. من کارت را بزنم و نقد از او بگیرم و مغازه با بانک قسطی عمل کند و من نقداً به تولید کننده پرداخت کنم. منتهی بانک در درجواب گفت: عدد کارت اعتباری در مملکت ما سقف دارد. اگر ما می‌خواهیم به طور واقعی به

جایگاه شرکتهای پخش در تولید و بازار پی‌بریم باید بدانیم که جایگاه ما این است که به تولید کننده خدمت بدهیم و از آن طرف هم به مصرف کننده اجحاف نکنیم.

به دلیل رابطه‌های غلط، قیمت تولیدات ما گران است. ما باید در ارزان کردن قیمت تولیدات، نقش داشته باشیم و از این طرف هم کالا را برای مصرف کننده ارزان تمام کنیم. اگر ما این نقش را داریم یک کانال توزیع هستیم اعم از، فروشگاه‌های زنجیره‌ای، فروشگاه مستقیم و عمده فروش.

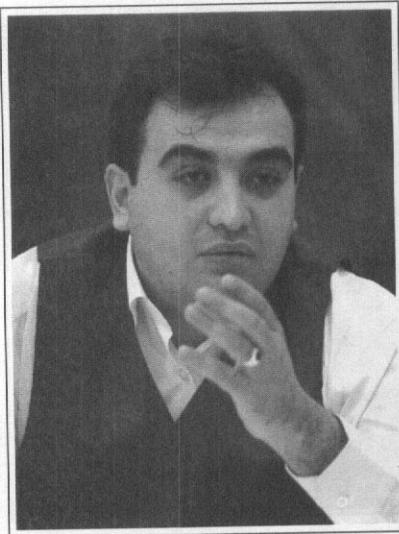
بنابراین جایگاه ما مشخص است و جایگاهی بین مصرف کننده و تولید کننده است که به هردو طرف باید سود و امکانات و اطلاعات بدهیم به نحوی که دو طرف حس کنند که ما کانالی در جهت ارتقا و سوددهی آنها هستیم.

این نقش در بازار تا این لحظه به صورت کامل عمل نشده است، چون همه دست به دست هم نمی‌دهیم که با دولت و مردم و تولید کننده بنشینیم و این نقش را پیدا کنیم.

عارفی: جایگاه کانال پخش این است که بین مصرف کننده و تولید کننده یک رابطه برد - برد ایجاد کند. اما این اتفاق در صورتی است که همه یک طرف باشند. دولت هم باید نقش خود را ایفا کند. وقتی که کشاورز تولید می‌کند دلال گوجه‌فرنگی را کیلویی ۳۰۰ تومان از او می‌خرد و موقع توزیع آن را ۱۷۰۰ تومان می‌فروشد. بنابراین دلال او بین ضربه را به تولید کننده می‌زند، زیرا کالا را انبار می‌کند و به موقع آن را گران به تولید کننده رب می‌فروشد.

ما با ۶۱ کارخانه و تولید کننده به صورت مستقیم کار می‌کنیم و برنامه‌ریزی می‌کنیم. برخی از آنها به ما ۲۰ درصد می‌دهند و برخی دیگر ۷۰ درصد می‌دهند و برخی هم ۴ درصد می‌دهند. ما هم طبق فرمایش شما می‌خواهیم به آن جایی برسیم که بتوانیم کمک خوبی بکنیم.

تولید کننده مشکلات و درسرهای زیادی دارد و همواره تحت فشار است. ما از طریق یکی از بانکهای خصوصی

عارفی:

ما شرکتی را ایجاد کرده ایم که بازاریابی و فروش در آن تلفیق شده است.

ما با علم ناقص خودمان، سعی کرده‌ایم در مجموعه خودمان با برنامه ریزی و استفاده از سیستم‌های الکترونیک، پخش را از حالت سنتی خارج کرده و بازاریابی را به روز کنیم.

یکی از مشکلات ما این است که شرکتهای توزیع، یک نام تجاری را در بازار راهی‌اندازند، اما وقتی که فروش آن کالا افزایش یافت، تولید کننده نسبت به تمدید قرارداد خود اقدام نمی‌کند.

دولت، جایگاهی برای نظام توزیع قائل نیست، در حالی که توزیع برای تقویت خود نیازمند حمایت دولت است.

جایگاه کانال پخش این است که بین مصرف کننده و تولید کننده یک رابطه «برد - برد» ایجاد کند.

مدارس: پخش در دنیا به ۳ دوره تقسیم می شود: در دوره اول پخش متولد می شود و به عنوان یک فعالیت شروع به ایفای نقش می کند. شرکتها شروع به تولید می کنند و متوجه می شوند که یک فعالیت کم است و در نتیجه دپارتمانی را به عنوان پخش و فروش ایجاد می کنند که شرکت پخش نام می گیرد و می تواند کم کم مستقل هم بشود. ولی چیزی است که تولید کننده خودش این قسمت را اضافه کرده تا فعالیتی را که نیاز داشته سروسامان دهد. ما در این مرحله قرار داریم.

در مرحله بعدی یا دوره دوم کم کم شرکتهای پخش مستقل می شوند و با شرکتهای مختلفی کار می کنند و خود به عنوان یک صنعت مطرح می شوند.

نکته ای که وجود دارد این است که شرکتهای پخش چند فعالیت را که شامل فروش، توزیع فیزیکی، مالی، مذاکره و ... است با هم انجام می دهند. دوره دوم مقداری تکامل یافته تر است. در این دوره مفاهیم و موضوعات دانشگاهی پخش هم کم کم متولد می شود و بحث کاتالوگی بازاریابی، طراحی شبکه توزیع، طراحی انبار و... به تدریج شکل می گیرد و شروع به مستقل شدن می کند که البته ما هنوز وارد این دوره نشده ایم.

دوره سوم که دنیا وارد آن شده است، دوره ترکیب شدن مجموعه ها با همیگر است. به عنوان مثال در حال حاضر تعداد عده فروش ها و خرده فروش ها به شدت کاهش یافته است و شرکتهای خرده فروش در هم ادغام شده اند، به این ترتیب ۲ اتفاق افتاده است: یکی ادغام فعالیتها است که به عنوان مثال در تمام ژاپن فقط ۵ شرکت پخش داریم. دیگر اتفاق این است که فعالیتها از یکدیگر جدا شدند، به عنوان مثال شرکتی که فقط کار لجستیک انجام می دهد و برنامه تولید می کند. به عبارت دیگر قسمتهای مختلفی که لازم است این فعالیتها به همیگر وصل شود شروع به کار کردن با همیگر کردند و سپس به صنعتی رسیدند که مقیاس و اندازه دارد. به تمام این فعالیتها یک کاتال جدید؛

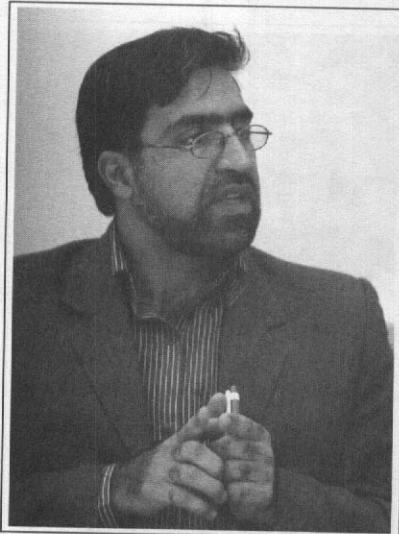
کاری را انجام دادیم که هیچ تولید کننده و یا توزیع کننده ای انجام نداده است. برای هر فروشگاه ۵ هزار کارت بانکی صادر کردیم تا هر کسی را ایشان می شناسد معرفی کند و تا سقف ۲۰۰ هزار تومان بتواند خرید کند و ماهانه از حسابش برداشت شود.

قدس: شما باز هم طرف تولید کننده نبودید و در جهت توسعه فعالیت شرکت یاران دریان رفتید، ۶۱ تولید کننده گرفته اید. من اگر جای شما بودم فقط ۵ تولید کننده می گرفتم. جایگاه ما این است که تولید را توسعه دهیم، قیمت را ارزان کنیم و تولید را به تولید انبوه برسانیم. بنابراین جایگاه شما (آقای عارفی) این بود که با ۵ تولید کننده ریال فروشی را داشتید.

بنابراین سوال اول را باید پاسخ دهیم که نقش ما در بازار چیست؟ ما تا این نقش را به عنوان یک چشم انداز نویسیم و پیگیری نکنیم به نتیجه نخواهیم رسید. برای اینکه من به عنوان شرکت پخش فکر می کنم که با فروختن بیشتر باید سود ببرم. اما این فروختن چگونه باید باشد؟ آیا من حق دارم یک کالا را با نام تجاری توزیع کنم، اگر این حق را دارم چگونه باید این کار را انجام دهم.

تا به این سوالات پاسخ ندهیم و نتوانیم از نظر علمی و تئوری به یک نتیجه ای برسیم، مشکلات همچنان باقی است. به نظر من پخش دو قسمت دارد: ۱- قسمت مغافزاری و نرم افزاری ۲- قسمت سخت افزاری به اعتقاد من پخش سخت افزاری مهم نیست و نقشی ندارد، در حالی که پخش مغافزار و نرم افزار آن بسیار اهمیت دارد.

امیرشاھی: سخن آقای قدس این است که تولید کننده، عده فروش، خرده فروش و دلال یک مجموعه مشترک است که کالا را به مصرف کننده برسانند. بحث این است که چگونه باید این مجموعه مشترک را ایجاد کرد؟

جمشید نیزاد:

معضل اساسی شرکتهای پخش و شبکه توزیع کشور، سنتی بودن محض آن است.

خوبختانه بانکها برای نظام توزیع، گروههای کاری تخصصی تعیین گرده اند و این نوع اقدامات می تواند به ما در زمینه فروش الکترونیک کمک کند.

اگر بتوان بازاریابی و فروش را با یکدیگر تلفیق کنیم، کارها سریعتر پیش خواهد رفت.

با بهره گیری از سیستم های الکترونیک می توانیم هزینه های توزیع را بوزیره در حمل و نقل پایین بیاوریم.

تلیور

۱۴۰۱-۱۴۰۲

یعنی کانال‌های الکترونیکی اضافه شده و فعالیتها تخصصی شده‌اند. به عبارت دیگر کار برنامه‌ریزی و مدیریت اطلاعات کار بسیار بزرگی است و از این نوع شرکتها در دنیا ۳ شرکت بیشتر وجود ندارد.

سوال شد که یک نام تجاری وقتی که وارد بازار شد و نتوانست بفروشد، شروع به کارکردن با یک شرکت پخش می‌کند، ولی وقتی بزرگ شد و به حد رسید اعلام استقلال می‌کند، چرا؟

در پاسخ می‌توان گفت آن شرکت سپریوسی که دریافت می‌کند خودش می‌تواند بهتر از آن را فراهم کند و به عبارت دیگر انواعی از دیگر سرویس‌ها وجود دارد که شرکت پخش نمی‌تواند آن را برایش فراهم کند و در عین حال سنتی عمل می‌کند که مؤثر نیست.

در نهایت این عمل منجر به این می‌شود که به تدریج شروع به جداشدن می‌کند و می‌شود یکسری مجموعه که از هم جدا هستند و غیر مؤثر کار می‌کنند. ولی در سیستم فعلی همه به نفع‌شان است که جدا کارکنند.

به خاطر این است که فرد احساس می‌کند پخش یک دیواری در جلوی راهش است که از او پول می‌گیرد، بنابراین سعی می‌کند خودش این دیوار را سوراخ کند و داخل شود. بنابراین یک لوب ایجاد شده است و این مجموعه متوقف است. اگر بتوانیم به این سوال پاسخی بدیم آن وقت می‌توانیم آرام

آرام از یک مرحله به مرحله دیگر حرکت کنیم تا اینکه شرکتهای پخش به تعداد کم، ولی بزرگ داشته باشیم.

امیرشاهی: آیا شما می‌فرمائید که این بخشی از دوران گذار ما است؟

زیرمجموعه یا زیرسیستم نظام اقتصادی کشور هستند. لذا بدون تحول اقتصادی در کشور نمی‌توان انتظار داشت که به نظامهای مدرن توزیع برسیم. در کشوری که روابط اقتصادی در آن هنوز دولتی است و با دنیای صنعتی هنوز فاصله دارد، نمی‌توان انتظار داشت که شاهد نظامهای توزیع مدرن باشیم. پس تسریع فرایند عبور از مرحله گذار بدون تحول اقتصادی در کشور تقریباً محال به نظر می‌رسد. لذا بدون کاهش تصدی دولت در اقتصاد و صنعت، رشد پخش خصوصی در تجارت، اقتصاد و صنعت و حتی ورود سرمایه‌های خارجی سرمایه‌های خارجی خصوصاً به صورت سرمایه‌بندی در نظامهای توزیع نوین و مدرن نمی‌توان شاهد تحول در نظام توزیع فرایند گذار از مراحل فعلی بود.

در این شرایط است که عرضه و تقاضا عمل نموده و رقابت باعث می‌شود که بهترین‌ها در بازار باقی بمانند. در شرایطی که بستر لازم فراهم نشده باشد، هیچ نظام مدرن توزیعی به وجود نمی‌آید و حتی اگر به هر قیمتی آن را به وجود آوریم، نمی‌توانیم شاهد رشد و تکثیر آن باشیم. شاید سرنوشتی که فروشگاههای زنجیره‌ای در قبل و بعد از انقلاب به آن دچار شدند به دلیل نبود همین بسترسازی بود.

تدبیر: با سپاس از حضور شرکت‌کنندگان محترم در میزگرد پخش دوم و پایانی در شماره آینده به اطلاع خوانندگان خواهد رسید. □

مدرس: بله، ولی سالهاست که در این دوره متوقف شده‌ایم، در حالی که دنیا

.....

نظامهای توزیع، یک زیرمجموعه یا زیرسیستم نظام اقتصادی کشور هستند و لذا بدون تحول اقتصادی در کشور نمی‌توان انتظار داشت که به نظامهای مدرن توزیع برسیم.

در گذشته یک ارتباط تنگ میان نظام توزیع و نظام تولید در کشور وجود داشته است.

بدون کاهش تصدی دولت در اقتصاد و صنعت، رشد پخش خصوصی در تجارت، اقتصاد و صنعت و حتی ورود سرمایه‌های خارجی نمی‌توان شاهد تحول در نظام توزیع و تسریع فرایند گذار از مراحل فعلی بود.

جلو رفته و پیشرفت کرده است.

عياری: من با نظر جناب آفای مدرس درمورد وجود ۳ مرحله بلوغ در نظامهای توزیع کاملاً موافق هستم. ولی می‌خواهم بیشتر به سؤال جناب آفای امیرشاهی پردازم که چگونه می‌توان سرعت عبور از مرحله گذار را افزایش داده و به نظامهای مدرن توزیع در کشور رسید؟

نظامهای توزیع درواقع یک